

HOOP VOOR NU EN DE TOEKOMST

geschreven door

Marleen Ramaker

Inhoud

Inleiding

1. Realistische hoop
2. Hoop op vernieuwing
3. Hoop in lijden
4. Levende hoop ondanks de dood
5. Eeuwige hoop
6. Samenvattende gedachten, betekenis en uitwerking van het Evangelie

Inleiding

Vijf studies over bijbelse hoop

Door teleurstelling in mensen, omstandigheden, onszelf en in het leven, kunnen we eerder ontmoediging, verwarring, cynisme en apathie ervaren dan hoop en toekomstverwachting. Gebrek aan hoop heeft met ons, het hier en nu en de toekomst te maken. Ervaringen uit het verleden kunnen immers het heden (en onze keuzes daarin) bestempelen, evenals als ons zicht op de toekomst.

God zegt in Zijn woord dat Hij ons hoop wil geven, dat hoop verband houdt met wie Hij is en in wat Hij doet. Twee voorbeelden:

'Ik immers, Ik ken de gedachten die Ik over u koester, spreekt de HEERE. Het zijn gedachten van vrede en niet van kwaad, namelijk om u toekomst en hoop te geven,' (Jeremia 29:11).

'Want in de hoop zijn wij zalig geworden. Hoop nu die gezien wordt, is geen hoop. Immers, wat iemand ziet, waarom zou hij dat nog hopen? Maar als wij hopen wat wij niet zien, dan verwachten wij het met volharding,' (Romeinen 8:24-25).

Wij hopen dat de inhoud in persoonlijke overdenking en in groepsverband eraan zal meewerken dat we nieuwe hoop ontvangen en daardoor met volharding onze plaats in het 'hier en nu' durven in te nemen.

In de ontwikkeling van dit materiaal werd gebruik gemaakt van grote delen uit: 'Experiencing Hope', door Christine Wood. De selecties werden bewerkt door Marleen Ramaker.

Tekst: Marleen Ramaker
© 2006
St. Bijbel, Media & Samenleving

Hoofdstuk 1

Realistische hoop

Accent

In 1945 werd Alexander Solzjenitsyn gearresteerd omdat hij zonder respect over Stalin gesproken zou hebben. Toen hij na een operatie aan een kankergezwell aan het herstellen was, kwam hij tot geloof in Jezus Christus.

Terugziend op zijn gevangenisperiode vertelt hij over een moment dat hij bijna alle hoop opgaf. Hij werkte twaalf uur per dag met nauwelijks genoeg voedsel om te overleven. De winters waren vreselijk streng en de zomers onverdraaglijk heet. Om hem heen schuifelden medegevangenen uitgeput en wanhopig. Op een dag voelde hij zich weer intens ziek. Terwijl hij onder de brandende zon op het land aan het werk was, overviel de uitputting hem. Hij kon niet meer verder werken en verwachtte een afranseling van een bewaker. Het kon hem niet schelen. Terwijl hij daar zo werkeloos stond, zag hij een gevangene die christen was, voorzichtig naar hem toekomen. Hij tekende snel een kruis in het zand, wiste het weer uit en ging terug naar zijn werk. Op dat moment ervoer Solzjenitsyn de hoop van het Evangelie. Het was voldoende om hem zo te inspireren dat hij die dag en de resterende tijd in de gevangenis kon verdragen.

Hij begon het verhaal van het morele en geestelijke verval van het communisme op te schrijven. Elke nacht schreef hij verhalen op gebaseerd op zijn Goelag Archipel-periode. Omdat het gevaarlijk werk was, vernietigde hij het meeste materiaal later weer en memoriseerde het. Hij sloeg het op in zijn geheugen. Toen hij uit de gevangenis kwam en naar Kazachstan verbannen werd, onderwees hij op een plattelandsschool de vakken geneeskunde en wiskunde. Hij leefde alleen in een hut. Toen herschreef hij zijn uit het hoofd geleerde verhalen. Zijn eerste boek werd 'Een dag uit het leven van Ivan Denisovitsj' en kreeg als literair meesterstuk erkenning. In 1970 ontving hij de Nobelprijs.

Geen leven zonder hoop

Wij kunnen niet zonder hoop leven. Hoe kunnen wij op een realistische manier zicht houden op hoop? Zelfs in de moeilijkste en donkerste momenten van ons leven wil Gods tegenwoordigheid hoop geven. Wanneer we Zijn nabijheid in geloof willen erkennen, zal hoop het gevolg zijn.

In Romeinen 15:13 lezen wij: *'De God nu van de hoop moge u vervullen met alle blijdschap en vrede in het geloven, opdat u overvloedig bent in de hoop, door de kracht van de Heilige Geest.'*

Omdat een medegevangene van Solzjenitsyn vanuit de Bijbel wist dat God Zijn liefde getoond had in het kruis van Jezus, tekende hij een kruis in het zand. En dat symbool gaf Solzjenitsyn een gevoel van hoop omdat hij ook van de God van de Bijbel wist. Wanneer we God beter leren kennen in wie Hij is, kunnen we een beroep doen op Zijn wezen. In Psalm 138:2-3 lezen we: *'Ik zal mij neerbuigen naar Uw heilig paleis en Uw Naam loven, om Uw goedertierenheid en om Uw trouw, want om heel Uw Naam hebt U Uw belofte groot gemaakt. Op de dag dat ik riep, hebt U mij verhoord; U hebt mij versterkt met kracht in mijn ziel.'*

Beloften van hoop

Gods Woord biedt richtlijnen aan om te kunnen leven en daarin ligt ook de belofte van hoop. Het leven is niet makkelijk en niemand van ons kan moeite voorkomen. Maar oprechte hoop is het gevolg van de navolging van God, zelfs in heel moeilijke omstandigheden. Paulus verwoordde het in Romeinen 5:3-6 zo: *'...maar wij roemen ook in de verdrukkingen, omdat wij weten dat de verdrukking volharding teweegbrengt, en de volharding ondervinding en de ondervinding hoop. En de hoop beschaamt niet, omdat de liefde van God in onze harten uitgestort is door de Heilige Geest, Die ons gegeven is. Want toen wij nog krachteloos waren, is Christus op de bestemde tijd voor goddelozen gestorven.'*

Om over na te denken / gespreksvragen:

1. Schrijf in één of twee zinnen op wat je het meest opviel in het 'Accent':
2. Hoe beleef je de stelling dat God een bron is voor realistische hoop?
3. Hoe kun je groeien in de hoop die God wil geven?
4. Welke invloed kan dit hebben op je manier van leven en op je relaties?

Suggestie voor gespreksgroepen:

Wanneer er sprake is van een groepsgesprek moet soms voor een bepaald onderdeel gekozen worden. Bijvoorbeeld de vragen naar aanleiding van Psalm 25 of de vragen over lessen van Abraham.

Lessen over hoop aan de hand van het gebed van David in Psalm 25

Dit gebed werd geschreven door koning David tijdens een moeilijke periode uit zijn leven. Waarschijnlijk in de tijd dat zijn zoon Absalom in plaats van hem koning wilde worden en zijn troon bedreigde. David kende hoogtepunten van verdrukking en nood. Zo werd hij vele jaren door koning Saul vervolgd en hij was vertrouwd met de eenzaamheid van de wildernis. Maar David leerde ook zijn hoop op God te vestigen.

1. Welk vers spreekt jou vooral aan en waarom?
2. Wat betekent vers 1: *'Tot U, HEERE, hef ik mijn ziel op...'*
3. Ga na hoe Davids eerdere omgang met God de huidige situatie beïnvloedde, evenals zijn verwachting voor de toekomst.
4. Waarvoor bid David wanneer we de volgende verzen lezen:
vers 1-3
vers 4-7
vers 8-15
vers 16-22
5. Wat leren we van de opbouw in Davids' Psalm?

Kennis over Gods karakter inspireerde David

1. Ga na welke eigenschappen van God direct of indirect door David worden benoemd en vul het in:
vers 1-3: Omdat Godis, was het realistisch voor David om.....
vers 4-7: Omdat Godis, wat het realistisch voor David om.....
vers 8-15: Omdat God.....is, was het realistisch van David om.....
vers 16-22: Omdat Godis, was het realistisch van David om

Conclusie: Davids hoop staat in verband met het kennen van God en Zijn eigenschappen. Het kennen van God is bepalender dan de situaties waarmee hij te maken heeft.

Ook in Abraham groeide de hoop

Waar David God al jong leerde vertrouwen, ontwikkelde dit in het leven van Abraham op oudere leeftijd. Abraham leefde 4000 jaar geleden in Mesopotamië. Zijn familie is vertrouwd met afgoden. Toen Abraham 75 jaar oud was riep God hem: *'...Gaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn,'* (Genesis 12:1-2). Uit Abraham ontstond het Joodse volk. Maar zelfs na Gods belofte dat Abraham een zoon zou krijgen, duurde het nog 25 jaar voordat hij deze erfgenaam ontving. Tijdens die jaren van wachten, groeide het geloof van Abraham in God, ook al kende hij teleurstelling en twijfel. Gebed was een wezenlijk onderdeel van zijn leven. Wij lezen over hem in Genesis 12 tot 21 en het is samengevat weergegeven in Romeinen 4:18-21.

Ga eens na waarom veel tijd nodig was voor de groei van Abrahams hoop in God.

1. Lees Romeinen 4:18-21 en identificeer de bron van Abrahams hoop.
Ga ook na waarom deze hoop realistisch was.
2. Hoe zou het zijn als jij in Abrahams situatie was? Wat zou je voelen?

De betekenis van de Bijbel in de ontwikkeling van hoop

1. Wat leren we van Romeinen 15:4 en 13.
2. Welke vrucht komt in vers 13 tot uiting?
3. Zijn deze tekenen van hoop terug te vinden in het leven van Abraham?
Lees nog eens Romeinen 4:18-21?

Bronnen voor misplaatste hoop

1. Ga na op welke dingen wij soms onze hoop vestigen?

Psalm 146:3-4.

Jeremia 9:23-24.

De consequentie van onze hoop op onbetrouwbare zaken

1. Lees Spreuken 14:12 en ga na of jij wel eens iets hebt meegemaakt waar misplaatste hoop vastliep.
2. Wat voor invloed had dit op jouw leven?

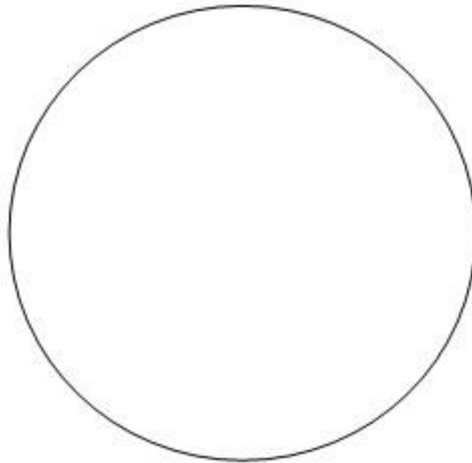
Samenvattende gedachte:

God verandert niet. Dat mogen we ons voor ogen houden wanneer we ontmoedigd raken door allerlei omstandigheden. Vertrouwen is te vergelijken met een spier die groeit door de oefening ervan. Geloof groeit wanneer we dagelijks Gods Woord lezen, het in gebed overdenken en door Gods Geest laten uitwerken in en door ons leven.

God wil ons in dit alles nabij zijn. Van moment tot moment. Vanuit dit groeiende vertrouwen vloeit hoop voort en het innerlijke besef dat God ons een toekomst heeft beloofd. Daarbij mogen we in geloof stappen doen.

Een oefening:

1. Schrijf binnen de cirkel op wat je kan versterken in jouw vertrouwen op God (zoals bepaalde activiteiten, bijvoorbeeld deze cursus).
2. Schrijf daarna buiten de cirkel mensen, situaties of activiteiten op die deze groei in vertrouwen kunnen belemmeren. Denk er rustig over na en vul deze overdenking in de loop van komende dagen aan.
Neem je voor vooral aandacht te geven aan datgene wat je opschreef binnen de cirkel.

3. Ga verder voor jezelf na wat je in deze studie geleerd hebt.
Waarbij ben je bepaald en hoe wil je dit in jouw leven meer ruimte geven?

Huiswerk

Overdenking hoofdstuk 2: Hoop voor vernieuwing. Door het leren verwoorden van gedachten en gevoelens heb je méér aan deze studie en onthoud je beter de 'rode draad', de meest belangrijke punten.

Hoofdstuk 2

Hoop op vernieuwing

Accent

Vernieuwing heeft te maken met een levenslang proces. Het betekent verandering van binnen uit. De Bijbel geeft het weer als een geestelijk proces waarbij Gods Geest ons van binnenuit vernieuwt. Een vernieuwing waarbij wij openstaan staan voor Zijn werk en met Hem willen samenwerken. God roept ons op tot verandering en zegt: 'Vrees niet, want Ik ben met u.' Hij wil vernieuwing en verandering mogelijk maken, waar wij ons in vertrouwen overgeven aan Zijn hart en wil. Aan Zijn nabijheid en vorming. Ons verlangen naar vernieuwing zal sterker worden wanneer wij groeien in de kennis van Gods liefde, trouw en heiligheid.

Van nature willen we onze eigen weg gaan, zonder Gods leiding of invloed toe te laten, maar God kan ons veranderen wanneer we bereid zijn door Hem veranderd te worden, ook al neemt dit proces veel tijd.

En willen we dit proces ondergaan?

Volgens psychologen zijn de volgende vijf stappen van groot belang voor verandering: een concrete aanleiding; inzicht; onderzoek; de vorming van nieuwe gedachten, gevoelens en gedragingen; integratie. Het begrijpen van deze vijf punten is heel belangrijk, voor onszelf en voor anderen, maar wanneer wij geloven in het werk van de Heilige Geest die in de gelovige woning heeft gemaakt, dan betekent het nog veel meer. Gods Geest kan ingrijpend vernieuwen en dit voortdurende proces zegenen.

Verandering door een concrete aanleiding

Hier kan een lang proces aan voorafgegaan zijn maar het kan ook heel plotseling plaatsvinden. Het kan positief van aard zijn, maar ook een verwarrende, zelfs traumatische aanleiding zijn. Zo kan de ontmoeting met iemand die oprechte belangstelling en respect toont, en open is over zijn relatie met Jezus, interesse oproepen: kan Jezus werkelijk vandaag ook nog betekenis geven aan je leven?

Een gebeurtenis kan leiden naar meer inzicht

Uitgaand van het vorige voorbeeld kan een gebeurtenis een prikkel worden voor verder nadenken en evalueren:

1. Waarin denkt en is die ander bijvoorbeeld anders?
2. Waarin ervaar je een verschil van beleving?

Persoonlijk inzicht bewerkt dat we iets verder willen onderzoeken

In zo'n periode van ontdekking onderzoeken we vaak waarin we verlangen naar verandering, wat we eigenlijk geloven, wat onze gevoelens erover zijn en welk gedrag we graag veranderd zouden willen zien.

We kunnen onszelf de vraag stellen:

1. Wil je wel veranderen?
2. En in relaties: hoe kan je meer open zijn?
3. Of: hoe kan je meer respect communiceren?
4. Wat kan mijn betekenis voor hem of haar zijn?

De ontwikkeling van nieuwe gedachten, gevoelens en gedragingen

Dit heeft vooral met ons handelen te maken:

1. Zijn we bereid kleine stapjes te doen op weg naar een andere richting?
2. Durven we open te staan voor de ontwikkeling van nieuwe gedachten, emoties en keuzen?

Tenslotte gaat het om integratie

Wanneer we meer ontdekken over Gods kracht in dit vernieuwingsproces, leren we meer en meer open te staan voor verandering. Op allerlei terreinen van ons leven. We ontdekken dan bijvoorbeeld het belang van geduld en liefde in relaties. Het gaat om verandering die steeds dieper ingrijpt in wie we zijn en wat we doen. Of juist niet (meer) doen.

Om over na te denken / gespreksvragen:

1. Waarbij ben je vooral bepaald?
2. Ga voor jezelf na hoe je persoonlijke verandering en groei ervaart. Je kunt hierbij gebruik maken van de volgende oefening.
Toen ik opgroeide, heb ik de volgende voorbeelden van verandering in mensen meegemaakt:
 - a. Positieve voorbeelden waren:
 - b. Negatieve voorbeelden waren:
 - c. Wanneer ik sta voor een keuze voor verandering, voel ik me.....
 - d. Ik verlang het meest naar vernieuwing op het gebied van.....
 - e. De reden waarom ik verlang naar verandering is.....
3. Vraag Gods nabijheid en hulp in het zoeken naar verandering.
Schrijf een gebed op of spreek het uit.
Vraag God om je op dit terrein te leren, ook tijdens het overdenken van deze studie.

Verdieping

Onderzoek de verandering die plaats vond in het leven van Paulus.

Nadat Jezus is gekruisigd en opgestaan uit de dood, worden Zijn volgelingen 'mensen van De Weg' genoemd. Hiermee wordt verwezen naar Jezus die Zich de Weg, de Waarheid en het leven noemde en wees op een nieuwe manier van leven. Voordat Saulus tot geloof in Jezus Christus kwam (later werd hij Paulus genoemd) maakte hij deel uit van de raad in Jeruzalem die het Joodse religieuze en culturele gedachtegoed beschermde. Hij was actief betrokken bij de vervolging van christenen, en probeerde de kerk te verdelgen (zie Handelingen 8:1-3). Toen Stefanus, een geliefd kerkelijk leider, gestenigd werd en stierf, stond Saulus er als getuige bij. Hij steunde deze daad.

1. Lees Filippenzen 3:4-6.
Noem aspecten uit Paulus' verleden die verandering in de weg konden staan.
2. Lees Handelingen 9:1-9.
Lees opnieuw dit gedeelte en noem dan in plaats van Saulus' naam jouw eigen naam, zodat je zich nog meer met de situatie kunt identificeren.
Welke gevoelens heb je daarbij?
3. Omschrijf het beslissende moment van Saulus.
4. Welke inzichten kan Saulus gekregen hebben tijdens zijn drie dagen van duisternis en vasten?
Welke verandering was nodig?

Onderzoek het proces van verandering bij Ananias

1. Lees Handelingen 9:10-17.
Wat was een bepalend moment voor Ananias?
2. Ga na waarin verandering nodig was in het denken en beleven van Ananias?
3. Ga ook na welke handeling nodig was voor Ananias?

Paulus en Ananias stelden hun wil beschikbaar en waren bereid tot een andere keuze te komen

1. Lees Handelingen 9:17-19.
Waaruit blijkt dat zowel Saulus als Ananias bereid waren met hun wil een andere weg in te slaan?
Ananias.....
Saulus.....
2. Lees Handelingen 9:19-22.
Waarin veranderde de houding en het gedrag van Saulus?

Het verband tussen Christus kennen en vernieuwing

De christelijke kerk is onder andere ontstaan doordat God in het leven van Saulus verandering teweeg kon brengen. Hij werd Paulus, een nieuw mens, in beweging gezet door Gods Geest. We weten dat Paulus strijd kende in zijn leven, hij ervoer de invloed van zonde (Romeinen 7) en hij kende persoonlijke zwakte (2 Korinthe 12:7-10). Hij verdroeg ernstige verdrukking en vervolging in het verkondigen van het Evangelie waarbij hij zowel Joden als heidenen op het oog had (2 Korinthe 11:21b-29). Ook lezen we in de Bijbel dat hij het Evangelie op elk terrein van zijn leven wilde toepassen (1Thessalonicenzen 2:4-12).

1. Lees 2 Korinthe 5:17.
Leg met eigen woorden uit wat Paulus onderwees.

Paulus beschrijft het geestelijke proces van vernieuwing

1. Lees 2 Korinthe 3:17-18.
Wat lezen we hierin over een proces van vernieuwing?
2. Lees 2 Korinthe 4:6-11.
Wat onderstreept Paulus in dit gedeelte?

Samenvattende gedachte

God verlangt naar verandering en wil met Zijn Geest ons van binnenuit vernieuwen.

Daarbij is Zijn Woord belangrijk maar ook het contact met andere christenen en het persoonlijke en gemeenschappelijke gebed.

Wees daarbij bereid om de stappen te doen waarbij God je bepaalt en die nodig zijn voor groei.

Vertrouw God verder ook jouw toekomst toe en sta open voor wegen waarin Hij je kan gebruiken voor anderen.

Geloof in vernieuwing en verandering omdat God dit belooft. Hij is hierin met Zijn Geest en Woord nabij.

Toepassingsvragen:

1. Welke stappen zijn op dit moment belangrijk?
2. Bespreek het daarna met God en leg jouw verlangen in gebed voor aan God.

Huiswerk

Overdenking studie 3.

Hoofdstuk 3

Hoop in lijden

Accent

Door de hele geschiedenis heen is het lijden verweven in de ervaringen van mensen. Elke dag weer opnieuw worden we via de media geconfronteerd met beelden en indrukken van mensen uit allerlei delen van de wereld die in moeilijke omstandigheden zijn: honger, armoede, vervolging en dood. Maar we zien ook in onze eigen omgeving en ons land vormen van lijden: gebroken gezinnen, verwaarloosde en misbruikte kinderen en andere vormen van onrecht. In al dat verdriet is het niet eenvoudig om hoopvol te zijn.

Door de eeuwen heen zijn er drie reacties op lijden. In allerlei filosofieën en religies wordt één van de drie aanvaard als visie op het lijden. Maar het komt ook voor dat mensen alle drie reacties op het lijden aanvaarden en in een bepaalde situatie kiezen voor één van de drie die in hun beleving er het beste bij 'past'. Het is goed om bij alle drie kort stil te staan en na te gaan of de christelijke visie op lijden ons helpt om realistisch met lijden te leren omgaan.

1. **Lijden is een deel van het leven; het is een niet te voorkomen gegeven, wat we moeten aanvaarden en verdragen.**

Dit gezichtspunt benadrukt dat we het lijden niet moeten ontkennen maar ook niet moeten proberen te begrijpen. Het vraagt slechts aanvaarding. Lijden wordt dan enerzijds gezien als het eindproduct van een serie elkaar opvolgende ongelukken. Anderzijds als het resultaat van onpersoonlijke, beslissende krachten, waarbij over God gesproken wordt als iemand die afwezig is of niet in staat om ons te helpen. Met een beperkte God - of helemaal geen God - is het onze opdracht om moedig en geduldig lijden te ondergaan.

2. **Lijden is niet echt een werkelijkheid, evenals het kwaad wat het zou veroorzaken.**

Volgens Christine Wood leggen voorstanders van deze visie zichzelf een strenge discipline op om aan het lijden te ontkomen door de ontkenning ervan of met behulp van meditatie er minder bewust van te worden. In religieuze stromingen en godsdiensten zoals het Hindoeïsme speelt het leren 'onthechten' een grote rol. Aanhangers hiervan denken zich te onttrekken aan lijden door zich los te maken van menselijke behoeften en verlangens. Het lijden wordt ontkend; er is geen plaats voor. Ook in onze cultuur zijn er mensen die zich voor lijden afschermen en het op een afstand houden alsof het geen werkelijkheid is.

3. **Lijden is het resultaat van onze menselijke neiging tot zonde, waarmee we een liefhebbende God verdriet doen.**

Uiteindelijk kan al het lijden herleidt worden naar de keuze voor zonde van onze stamouders: Adam en Eva. Toen zij kozen voor ongehoorzaamheid aan God en zelf hun regels wilden maken, viel de harmonie uiteen. Deze derde visie is de christelijke visie waarbij het mysterie lijden is terug te brengen op het mysterie zonde. Alleen in de Bijbel vinden we een poging om het

'waarom' achter het lijden te ontvouwen. We treffen daarin geen God aan die hulpeloos achter het lijden staat. Veel eerder een almachtige, liefdevolle en heilige God: Hij laat de consequenties van onze verstreckende keuzes toe, maar ook voorziet Hij in hoop voor degenen die Hem toe laten om betekenis en zin aan het lijden te geven. De Bijbel maakt duidelijk dat het lijden een gevolg van de zonde is. Wanneer we onafhankelijk van God handelen, zullen we uiteindelijk andere mensen en onszelf beschadigen. Wanneer anderen Gods richtlijnen veronachtzamen ondergaan wij lijden. Achter het gedrag van een dronken chauffeur die een kind overrijdt, ligt een beslissing die hij maakte om 'zijn eigen zin' te volgen.

Zelfs het lijden rondom ziekte en dood is uiteindelijk terug te voeren tot de bron: zonde. Paulus schrijft in Romeinen 8:20-22 dat door de zonde gebondenheid aan verval ontstond. De hele schepping lijdt onder deze gebrokenheid.

Voordat Jezus aan het kruis stierf, waarschuwde Hij Zijn volgelingen met het oog op lijden.

'...In de wereld zult u verdrukking hebben, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen,' (Johannes 16:33).

Jezus' sterven aan het kruis is een duidelijk bewijs dat God Zelf wilde lijden. In het overwinnen van de zonde - de oorzaak van lijden - wilde Hij in het geven van Zijn Zoon Zijn eigen leven geven. Door de eeuwen heen, hebben sinds Jezus' dood christenen in allerlei opzichten geleden. Ze getuigden echter van het feit dat het leven in verbondenheid met God, wanhoop in lijden voorkwam. Mensen die God vertrouwden werden zelfs op een realistische manier een steun voor anderen en verwezen naar hoop in een wereld met veel verdriet.

Om over na te denken / gespreksvragen:

1. Geef een korte samenvatting van deze 'Accent'-overdenking. Zo mogelijk in één of enkele zinnen.
2. Ga na welke boodschap over het lijden je in jouw opvoeding meekreeg. Lag er een relatie met één van de drie reacties die aandacht kregen?
3. Ga na waarin het lijden je heeft verward en hoe jouw reactie op lijden was/is.
4. Wat leerde je van deze overdenking?
5. Schrijf een kort gebed op en geef uiting aan verdriet en moeite. Vraag Gods leiding en nabijheid hoe je ermee mag leren omgaan.

Verdieping

Jezus' prioriteitenlijstje voor ons leven

1. Lees Mattheüs 22:37-40.
Welke volgorde en prioriteiten geeft Jezus aan?
2. Denk aan een recent voorbeeld van lijden en ga na in hoeverre andere prioriteiten, tegengesteld aan Jezus' aanwijzing, een rol speelden?

Paulus' hoop in een levensbedreigende situatie

Paulus ging naar Efeze om daar het Evangelie te verkondigen. In Efeze was er ruimte voor occulte religie en het aanbidden van de godin Artemis. Door de prediking kwamen mensen tot geloof in Jezus en de gevolgen waren niet te ontkennen: occulte boeken en voorwerpen werden verbrand en het handel drijven rondom de afgodsbeeldjes van Artemis werd bedreigd.

1. Lees Handelingen 19:13-40 en geef in het kort het verhaal weer.
2. Lees 2 Korinthe 1:3-11 en omschrijf Paulus' lijden.
3. Wat deed God in het leven van Paulus? En waardoor kreeg Paulus hoop?
4. Omschrijf Paulus' houding betreffende de drie reactiemogelijkheden op lijden, zie Accent.
5. Wat leren we van Paulus over de houding van een christen ten opzichte van lijden?
6. Wat ontdekt je over jouw omgaan met lijden wanneer je het vergelijkt met Paulus' voorbeeld?

Elkaar troosten

1. Lees de volgende verzen over het elkaar ondersteunen:
 Job 2:11-13
 1 Thessalonicenzen 5:14-15
 Romeinen 12:10-13 en 15
 Johannes 3:17-18
2. Ga eens na wanneer je troost ervoer?
 Hoe voelde dat?

De betekenis van Gods kinderen in een wereld met verdriet en lijden

1. Lees Jesaja 32:1-2.
 Gerechtigheid betekent: woorden spreken en handelingen doen die in overeenstemming zijn met Gods verlangen en wil.
2. Lees over de effecten ervan in dit bijbelgedeelte:
 beschutting tegen de wind;
 toevlucht tegen de stortbui;
 waterstromen in een dorre streek;
 schaduw van een machtige rots in een dorstig land.

Lees ook over de invloed van Gods Geest door het leven van mensen die God zijn toegewijd. Het is een belofte voor nu en de toekomst wanneer Jezus terugkomt en Zijn Rijk zal vestigen.

Om over na te denken / gespreksvraag:

1. Welke mensen hebben een positieve invloed op jouw leven gehad?
 En op hun omgeving?

Tenslotte

Wat is de belangrijkste gedachte/les waarbij je in deze studie bepaald bent?

Huiswerk

Overdenking hoofdstuk 4.

Hoofdstuk 4

Levende hoop ondanks de dood

Accent

Het onderwerp 'dood' gaan we liever uit de weg. We hebben er moeite mee om over het sterven na te denken en de realiteit ervan onder ogen te zien. Toch spreekt de Bijbel er heel nuchter en concreet over.

Alleen wanneer we hoop hebben, kunnen we de dood moedig onder ogen zien. Het vraagt een groeiende relatie met de Here God en kennis van Zijn Woord. God wil ons oog geven voor een levende hoop ondanks de omstandigheden waarmee we nu te maken kunnen hebben. Naarmate we ervaren dat God te vertrouwen is, zal onze hoop in Hem sterker worden. Ook wanneer we onzekerheden meemaken en de werkelijkheid van de dood.

Verder is het belangrijk om over Jezus na te denken. Hij ging de moeite van lijden, verdriet en dood niet uit de weg, maar was bereid de confrontatie met de oorzaak ervan – de zonde – aan te gaan. Na een leven vol lijden stierf Hij voor ons. Zijn opstanding geeft ons zicht op de door Hem behaalde overwinning.

Om over na te denken / gespreksvragen:

1. Hoe eerlijk durf je na te denken over hoop met het oog op sterven en dood?
2. Hoe open sta je voor Gods boodschap?
3. Welke moeite ervaar je wanneer je denkt aan je uiteindelijke dood?

Verdieping

God spreekt over de dood

Kort nadat de eerste mens, Adam, geschapen was, zei God tegen hem: *'...Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.'* (Genesis 2:16-17). Genesis 3 vertelt het verhaal van Adams en Eva's zondigen. In Genesis 4 en 5 wordt belicht dat één van de gevolgen de lichamelijke dood is. Genesis 5:1-3 vermeldt dat de mensen na Adam ook zijn beeld dragen, met alle gevolgen die daaraan verbonden zijn. Ook de dood.

1. Lees Romeinen 5:12.
Ga na hoe de zonde van Adam en Eva ons leven bestempeld heeft.
2. Lees 1 Korinthe 15:20-22.
Hoe heeft Christus de dood overwonnen?

3. Hoe kan Jezus' opstanding ons hoop geven wanneer we oog-in-oog komen te staan met de dood?
4. Wat is de betekenis van Jezus' opstanding in ons leven?

De bijbelse beschrijving van dood

1. Lees onderstaande verzen.
Ga na wat de betekenis van de dood is voor degenen die in God geloven?
Welk vers spreekt jou vooral aan?

Psalm 73:23-24.

Psalm 116:15.

Jesaja 57:2.

2 Timotheüs 4:6-8.

Een gebed van Mozes

Lees Psalm 90, geschreven door Mozes.

1. Wat betekende voor Mozes het kennen van God? Zie de verzen 1-2.
2. Het menselijk leven is kwetsbaar, zie de verzen 3-6.
Hebben wij herinneringen aan onze kwetsbaarheid?
3. Hoe ervaar je de werkelijkheid die in de verzen 7-10 belicht wordt?
4. Wat leren we van vers 12?
5. Aan welke omstandigheden kunnen wij denken, wanneer we de verzen 13-16 lezen?
6. Lees vers 17.
'Bevestigen' betekent dat we ernaar verlangen dat bepaalde zaken met het oog op de toekomst in orde komen.
Waaraan zou Mozes gedacht kunnen hebben?
En wat is ons verlangen?

Jezus wist wat de Vader wilde en was bereid Zijn opdracht te vervullen. In het laatst opgeschreven gebed zegt Jezus in gebed tegen Zijn Vader: *'Ik heb U verheerlijkt op de aarde. Ik heb het werk volbracht dat U Mij gegeven hebt om te doen,'* (Johannes 17:4). Hij was ondanks de moeite en strijd van Zijn naderende dood bereid om deze onder ogen te zien, wetend dat Zijn Vader de overwinning zou geven. Zie Hebreëën 12:2-3 en Openbaring 1:18.

Tenslotte

Lees Efeze 3: 20.

Wanneer wij ons bezorgd maken over het geestelijk leven van mensen van wie we houden en voor wie we bidden, dan mogen we weten dat God machtig is. Hij kan door Zijn Geest in de harten van mensen werken, óók wanneer wij daar geen zicht op hebben. Hij kan handelen *'...ver boven alles wat wij bidden of denken...'*

Huiswerk

Overdenking hoofdstuk 5. Probeer hiervoor wat extra tijd in te ruimen zodat je in alle rust de genoemde bijbelgedeelten kunt lezen.

Hoofdstuk 5

Eeuwige hoop

Accent

Voor velen van ons is de hemel een begrip waarbij we ons weinig kunnen voorstellen. Wij proberen er ook geen beschrijving van te geven. Het gevaar is daarbij dat we de hoop van de heerlijkheid van de hoop uit het oog verliezen. Toch mogen we het als mensen die 'uit geloof' leven koesteren. Het mag ons inspireren. Wanneer we denken aan de schoonheid, grootheid en hoop ervan. Het paradijs is niet verdwenen.

Het hier en nu

Vaak zitten we zo gevangen in het hier en nu, dat we nauwelijks over de hemel nadenken. Alleen wanneer onze nood te overweldigend is om te kunnen hanteren, worden we ons bewust dat we iets groters nodig hebben dan het hier en nu. Christine Wood schrijft in haar boek: 'Experience Hope' onder andere:

'Ik kwam tot geloof in Jezus Christus uit een diepgevoelde nood. Ik was cynisch geworden en voelde me emotioneel uitgeput. Maar toen ik me aan Jezus toevertrouwde, ontving ik vrede. En na deze bekering ervoer ik dat veranderingen plaatsvonden. Het gaf momenten van enorme vreugde. Veel jonge christenen kennen die ervaring.'

Hoop door tranen heen

Maar we weten allemaal uit ervaring dat we weer tegen onoplosbare problemen kunnen aanlopen en teleurstelling ervaren in het contact met mensen. We kunnen verontrust raken over allerlei onrechtvaardigheid en belangenstrijd. We verlangen naar bestendige liefde en naar Gods vrede wat ons naar de hemel doet verlangen, naar een toekomst zonder alle gebrokenheid van het leven hier en nu.

Dagelijks geloof

Christine Wood: 'Ik ontdekte dat God mij begon te onderwijzen in een leven met Hem per dag. In de jaren die op mijn bekering volgden, maakte ik veel mee zoals conflicten, verlies, teleurstellingen en de moeiten daarvan. Ik ontdekte dat deze wereld diep door de zonde is aangetast maar dat we ook de bijbelse belofte van een nieuwe hemel en aarde kennen.'

De belofte van Gods eeuwigheid mag ons motiveren om ons leven nu te leven in het licht van Zijn belofte. Hoewel ons begrip van de hemel beperkt blijft, mogen we er wel met verwachting naar uitzien. Het feit dat God een plaats voor ons heeft voorbereid, kan ons verwonderen en fascineren.

We mogen omgaan en uitzien naar een God die we niet zien, maar die Zijn heerlijkheid met ons wil delen. Met iedereen die Hem liefheeft. De ervaring van vreugde op aarde geeft ons een voorproefje van de toekomstige tijd. Paulus omschrijft het in 1 Korinthe 13:12 als volgt: *'Nu immers kijken wij*

door middel van een spiegel in een raadsel, maar dan zullen wij zien van aangezicht tot aangezicht. Nu ken ik ten dele, maar dan zal ik kennen, zoals ik zelf gekend ben.'

Hoop maakt leven mogelijk

De hoop geeft moed en kracht om het leven met zijn moeite en onzekerheden te kunnen leven. Als christenen kunnen we leven met hoop omdat deze verbonden is met onze toekomst met God in de hemel. Hoop is niet gebouwd op omstandigheden, maar op de persoon van Jezus Christus. Zijn opstanding uit de dood bewijst Zijn Goddelijkheid. Hij kan vernieuwing geven en ons troosten in allerlei verdriet en moeite. Hij leeft. Hij leeft door Zijn Geest in elk hart dat zich voor Hem heeft opengesteld. En Hij wil de kracht geven om zonde te overwinnen. Jezus Christus maakt het mogelijk dat gelovigen 'opstaan uit de dood' en een eeuwige toekomst in de hemel ontvangen.

Om over na te denken / gespreksvragen:

1. Wat heeft je het meest aangesproken?
2. Wat is jouw idee en begrip van de hemel?
3. Vraag God om meer zicht op Zijn werkelijkheid en eeuwigheid.

Verdieping

De betekenis van de hemel nu

1. Lees de volgende verzen en ga na wat het voor ons kan betekenen.

Bijbelgedeelte	Wat gebeurt er?	Wat kan het voor ons nu betekenen
Deuteronomium 26:15		
2 Kronieken 6:18-21		
Psalm 57:1-4		
Psalm 102:19-20		
Johannes 14:1-3		

Wat zijn uw gevoelens bij het lezen van deze verzen?

De invloed van de hemel op het leven van de gelovige

1. Lees en overdenk de volgende verzen en ga na wat de belofte van de hemel betekent voor de gelovige.
Mattheüs 6:19-21.
Mattheüs 13:44-46.
2 Petrus 3:13-14.
2. Waarom zou volgens jou zo weinig aandacht gegeven worden aan het onderwijs over de hemel?
3. Wat kunnen gelovigen doen om de belofte van de hemel levend te houden in hun leven nu?

De hemel na de wederkomst van Jezus

We hebben de belofte ontvangen dat Jezus zal terugkomen op de aarde. En na Zijn terugkeer wacht de eeuwigheid met God op ons.

1. Lees nu Openbaring 21:1-22:5.
2. Wat valt jou op?

3. Wat is bijvoorbeeld aanwezig?
4. Wat is afwezig?

Jezus onderwees over Zijn tweede komst

1. Lees Openbaring 22:12-21.
2. Wat zegt Jezus over Zijn wederkomst?
3. Waarom blijven mensen 'buiten' staan?
Wat zou de reden kunnen zijn?
4. Welke namen gebruikt Jezus voor Zichzelf?
Welke betekenis hebben ze voor ons in het kader van onze studie?

De tijd vóór Jezus terugkeer

1. Lees 2 Petrus 3:3-7.
2. Hoe gaan spotters met Jezus' belofte om?
3. Hoe beleven we deze houding van mensen in onze tijd?
4. Waarom is dit denken onjuist volgens dit bijbelgedeelte?

De betekenis van Jezus' komende komst

1. Lees 2 Petrus 3:8-18.
2. Waarom wordt Jezus' tweede komst vertraagd?
3. Wat zal er gebeuren wanneer Jezus komt?
4. Welke aanwijzingen krijgen wij als gelovigen?
Waarin is het voor ons een uitdaging?
5. En waarom zouden wij aan deze opdracht gehoor geven?

De hoop van Jezus' terugkeer

1. Lees 1 Johannes 3:1-3.
2. Welke hoop ligt in het verwachten van Jezus' komst?
3. Welke invloed kan van deze hoop uitgaan op het leven van de gelovige? Zie vers 3.

Hoofdstuk 6

Samenvattende gedachten, betekenis en uitwerking van het Evangelie

In Mattheüs 24:30 lezen we: *'En dan zal aan de hemel het teken van de Zoon des mensen verschijnen; en dan zullen al de stammen van de aarde rouw bedrijven en zij zullen de Zoon des mensen zien, als Hij op de wolken van de hemel komt met grote kracht en heerlijkheid.'*

Hij zal een eind maken aan alle problemen die onze aarde plagen.

God wil dat we de hoop vasthouden met het oog op deze toekomst. Het geeft ons een bewust zijn van Zijn werkelijkheid: nu en in de toekomst. Deze hoop bewerkt dat we ons ook bewust worden dat wat we nu doen niet tevergeefs is. God werkt het toekomstige uit in ons leven nu. We mogen 'met Hem regeren' in Zijn werk nu en in de toekomst.

Daarom nodigt Hij ons uit tot een dagelijkse omgang en wandel met Hem. Zijn Geest maakt het mogelijk.

Voor degenen die Gods bedoeling met ons leven nog eens in alle rust willen doordenken, volgt nu nog een bijlage over de betekenis en uitwerking van het Evangelie.

De ontsluiting van de vernieuwing en kracht van God in ons leven

Christine Wood

De kennis van veel mensen over God en de Bijbel is in veel gevallen sterk gevormd door wat men hoort zeggen in praatprogramma's op tv, wat men in de krant of tijdschriften leest en door gesprekken met kennissen en vrienden die zelf ook vaak weinig of geen kennis van de Bijbel hebben. Zelfs binnen veel kerken is er sprake van beperkte kennis van de Bijbel en de betekenis van het Evangelie.

Het godsbeeld dat veel mensen in onze cultuur aanvaarden of verwerpen, doet in werkelijkheid afbreuk aan de God zoals Hij werkelijk is. De god die men verwerpt, bestaat niet eens...

Het leven in een wereld zonder een goed begrip van het Evangelie, houdt in dat er ook geen duidelijk zicht is op wat 'zonde' is. In de Bijbel betekent zonde: Gods doel missen. De zonde staat tussen God en ons in (Romeinen 3:23). Zonde bewerkt dat God Zijn doel met ons leven niet kan bereiken. Wanneer we zondigen sluiten we ons voor God af. Dit kan passief of actief gebeuren. Wanneer we heel bewust of uit onwetendheid leven volgens onze eigen verlangens en regels, 'beperken' we God in Zijn verlangen en doel voor ons leven. Door de zonde lijden wij onder het verlies van innerlijke vrede die Gods tegenwoordigheid geeft.

Een weg terug

In het Evangelie van Jezus Christus biedt God hoop aan. Problemen rondom ontmoediging, zinloosheid en wanhoop krijgen een andere wending wanneer God zonde 'aanpakt' en verandering

bewerkt. God voorziet in het Evangelie in een weg terug naar Hem. De apostel Paulus noemt het Evangelie: *'...het is een kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft...'* (Romeinen 1:16). Het Evangelie roept het goede nieuws uit dat Christus voor onze zonden gestorven is. Dat Hij begraven is en op de derde dag weer uit de dood is opgestaan. En dat Hij na die opstanding is verschenen aan veel getuigen (1 Korinthe 15:3-8).

Hoewel Jezus nooit gezondigd heeft, droeg Hij de zonde van de hele wereld toen Hij aan het kruis leed en stierf. Op dat moment droeg Hij alle zonde door de geschiedenis heen: zonde tegenover God, anderen en onszelf.

De dood is overwonnen

Maar dat is nog niet alles. Jezus stond op uit de dood. God verklaarde zo op krachtige wijze dat Jezus Zijn Zoon was (Romeinen 1:4). Het lege graf plaatste Hem boven alle andere godsdienstige leiders in de geschiedenis. Toen Jezus opstond uit de dood, verbrak Hij de greep van de zonde en kwam de opstandingskracht van God voor ons beschikbaar. Door in geloof het vertrouwen op Jezus te stellen, worden we gered, Zijn opstandingsleven maakte het mogelijk (Romeinen 5:9). Door het Evangelie van Christus roept God Zijn macht over alle dood uit. Door de dood kan ons lichamelijk leven beëindigd worden, maar niet ons geestelijk leven. De barrière tussen God en ons is immers aan het kruis weggenomen. We kunnen nu voor eeuwig verenigd zijn met God, we zijn overgegaan van de dood naar het leven (Johannes 5:24).

Een geschenk

De redding die Jezus mogelijk maakte is een geschenk. Wij kunnen het niet kopen of verdienen. Het Nieuwe Testament is er heel duidelijk over: deze gave moet ontvangen en aanvaard worden. Het betekent dat je het als je eigendom aanneemt. Wanneer je bij mij op bezoek zou komen en een cadeau zou aanbieden, dan is het daarmee nog niet mijn eigendom. Dat wordt het wel wanneer ik het cadeau aanneem, uitpak en ga gebruiken.

Om Gods redding te kunnen ontvangen zijn drie belangrijke begrippen van belang:

1. Schuldbelijden
Erken allereerst dat je Gods wetten gebroken hebt.
Dat je schuld belijdt en je van de dingen die tegen God ingaan afkeert. De Bijbel noemt dit 'bekering'.
2. Danken
Jezus gaf Zijn leven ook voor jou aan het kruis.
Hij stierf in jouw plaats en maakte het door Zijn opstanding mogelijk dat jij door de kracht van de Heilige Geest een nieuw leven kan leven.
Dank Hem voor Zijn geschenken: vergeving, vrijheid en de Heilige Geest.
3. Binnenkomen
Jezus zei: *'Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Als iemand Mijn stem hoort en de deur opent, zal Ik bij hem binnenkomen en de maaltijd met hem gebruiken, en hij met Mij.'* (Openbaring 3:20).
Jezus forceert Zich geen toegang. Hij nodigt uit en biedt Zijn vriendschap aan.
Wij moeten Zijn uitnodiging willen aanvaarden door Hem in ons leven uit te nodigen zodat Hij met Zijn Geest in ons kan wonen.

Als je bereid bent ernst te maken met deze drie begrippen (Schuldbelijden - Danken - Binnenkomen). Jij kunt daar uiting aan geven in de vorm van een gebed. Bijvoorbeeld: Here Jezus Christus, ik belijd U dat ik op veel manieren Uw wetten overtreden heb (neem tijd om voor specifieke dingen die je in gedachten hebt vergeving te vragen). Wilt U mijn zonde vergeven? Help mij om afstand te nemen

van alles waarvan ik weet dat het verkeerd is. Dank U wel dat U aan het kruis voor mij stierf zodat ik vergeving kan ontvangen en in de vrijheid gezet kan worden.

Wilt U in mijn leven komen door met Uw Heilige Geest in mij te wonen en mij de kracht geven om met en voor U te leven. Dank U wel Here Jezus. Amen.

Als jij dit gebeden hebt, heeft Gods Geest het huis van jouw leven tot Zijn woning gemaakt. Hij is de kracht van God die je de mogelijkheid geeft om als christen te leven. Paulus verwijst naar deze Geest wanneer hij in Filippenzen 4:13 zegt: *'Alle dingen zijn mij mogelijk door Christus, Die mij kracht geeft.'* De Heilige Geest wil ons leiden naar Gods waarheid (Johannes 16:12). Hij is onze goddelijke raadgever; die altijd in ons blijft om ons in allerlei situaties te ondersteunen (Johannes 14:16). Je zult ontdekken dat wanneer je als christen begint te leven, de Heilige Geest jou in groeiende mate zicht zal geven op God. Hij laat ons God meer en meer zien wanneer wij bereid zijn 'ja' te zeggen tegen datgene wat Hij ons vraagt.

Groei

Er zijn belangrijke zaken die je helpen in jouw groei als christen:

1. Lees dagelijks je Bijbel en wees bereid Gods Woord te gehoorzamen.
God wordt dan meer en meer een werkelijkheid voor jou.
Probeer de Bijbel te lezen op een vast, regelmatig tijdstip.
Begin met bijvoorbeeld vijf of tien minuten.
2. Bid voor alles wat je bezighoudt: behoeften in allerlei situaties, of ze nu 'groot' zijn of 'klein'.
Het lezen van de Bijbel zal je ook helpen in het leren bidden.
3. Bezoek een kerk of geloofsgemeenschap waar Jezus Christus centraal staat.
Vraag God om je te helpen zo'n kerk te vinden als je niet weet waar je naar toe moet gaan.
4. Vertel de mensen in jouw omgeving die veel voor je betekenen wat er met jou gebeurd is.
Maak anderen deelgenoot van jouw ontdekking!
5. Volhard wanneer het moeilijk is.
Het christenleven is gebouwd op vertrouwen.
Soms zijn er dagen en periodes die vertrouwen moeilijk maken, maar Jezus heeft beloofd dat Hij ons nooit zal verlaten wanneer wij op Hem bouwen (Hebreeën 13:5).
Zoek Gods kracht in moeilijke tijden.
Je zult Gods aanwezigheid ontdekken door volharding heen.

Bijbelleessuggestie:

In deze bijlage wordt naar kernachtige bijbelgedeelten verwezen.
Lees en overdenk deze.

Om over na te denken:

De schrijfster heeft de rode draad van het Evangelie willen belichten.
Probeer met eigen woorden op te schrijven uit welke 'stappen' de Evangelie-uitleg bestaat en wat de gevolgen zijn wanneer we ons in geloof aan Jezus Christus toevertrouwen.